

Els camins de Sant Jaume a Catalunya

Des del Pertús i Sant Pere de Rodes fins a Girona, Montserrat i Lleida, els camins de Sant Jaume travessen tot Catalunya en diferents ramals que porten a Saragossa i al vell camí francès, vers Jaca o Logroño. Sigui a peu, en bicicleta o bé a cavall, el pelegrinatge fins a la tomba de l'apòstol a Sant Jaume de Galícia no només representa fer un camí espiritual i d'introspectió personal, sinó que suposa, alhora, el privilegi de poder gaudir de tota la riquesa natural, paisatgística i cultural que ofereix aquest "camí de camins" al seu pas per Catalunya.

El monestir de Sant Pere de Rodes / El monasterio de Sant Pere de Rodes (Costa Brava)

Un camí del Mediterrani a l'Atlàntic
El camí recull els pelegrins que vénen d'Europa per la Jonquera i es dirigixen cap al Port de la Selva, i a l'emblemàtic monestir de Sant Pere de Rodes, emplaçat a la serra que domina el mar del cap de Creus, un dels centres de pelegrinatge medieval més importants d'occident. D'orient a occident de la península Ibèrica; de Sant Pere a Sant Jaume.

Un camino del Mediterráneo al Atlántico
El camino recoge a los peregrinos que vienen de Europa por la Jonquera y se dirigen al Puerto de la Selva, y al emblemático monasterio de Sant Pere de Rodes, ubicado en la sierra que domina el mar del cabo de Creus, uno de los centros de peregrinación medieval más importantes de Occidente. De este a oeste de la Península Ibérica, de Sant Pere a Santiago.

La ciutat de Girona / La ciudad de Girona (Costa Brava)

Girona La riquesa de l'oferta monumental i cultural de Girona, reflectida en la grandiositat de la nau gòtica de la catedral, la tomba de Sant Narcís, la muralla carolingia i el call jueu, forma un dels nuclis medievals més ben conservats d'Europa, que es completa amb l'atractiva i variada oferta gastronòmica de la cuina empordanesa. El caminant trobarà a Girona tot l'encant de les ciutats culturals europees, sempre活s i sorprenents.

Girona La riqueza de la oferta monumental y cultural de Girona, reflejada en la grandiosidad de la nave gótica de la catedral, la tumba de San Narciso, la muralla carolingia y la judería, conforma uno de los núcleos medievales mejor conservados de Europa, que se completa con la atractiva y variada oferta gastronómica de la cocina empordanesa. El caminante encontrará en Girona todo el encanto de las ciudades culturales europeas, siempre vivas y sorprendentes.

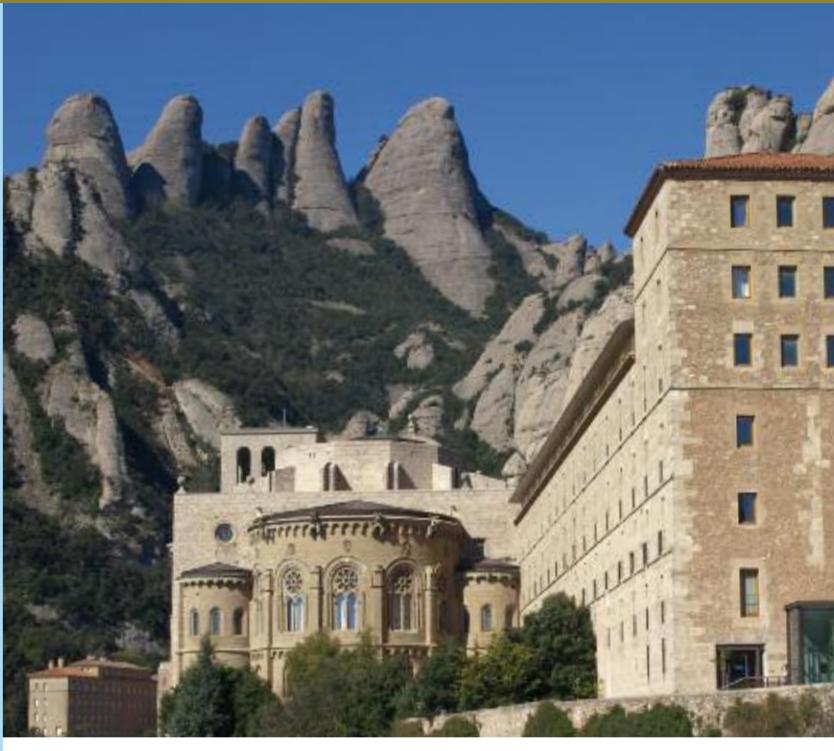
Los caminos de Santiago en Cataluña

Desde Le Perthus y Sant Pere de Rodes hasta Girona, Montserrat y Lleida, los caminos de Santiago atraviesan toda Cataluña en diferentes ramales que conducen a Zaragoza y al viejo Camino Francés, hacia Jaca o Logroño. Ya sea a pie, en bicicleta o a caballo, la peregrinación hasta la tumba del apóstol en Santiago no solo representa un camino espiritual y de introspección personal, sino que al mismo tiempo ofrece el privilegio de poder disfrutar de la riqueza natural, paisajística y cultural de este "camino de caminos" a su paso por Cataluña.

Declarats Primer Itinerari Cultural Europeu el 1987 i Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO el 1993, els camins de Sant Jaume de Galícia veuen passar, any rere any, centenars de milers de pelegrins d'arreu del món que busquen, en la soledat del camí, un espai de reflexió que els allunyï del ritme frenètic quotidià de la societat actual. Amb la recuperació d'aquests itineraris mil·lenaris d'arrel medieval, Catalunya s'integra en aquesta gran ruta cultural europea, en un moment tan significatiu com l'any jubilar 2010.

Declarados Primer Itinerario Cultural Europeo en 1987 y Patrimonio de la Humanidad por la UNESCO en 1993, los caminos de Santiago van pasar, año tras año, a cientos de miles de peregrinos de todo el mundo que buscan, en la soledad del camino, un espacio de reflexión que los aleja del frenético ritmo cotidiano de la sociedad actual. Con la recuperación de estos itinerarios milenarios de origen medieval, Cataluña se integra en esta gran ruta cultural europea, en un momento tan significativo como el año jubilar 2010.

El monestir i la muntanya de Montserrat / El monasterio y la montaña de Montserrat (Cataluña Central)

El centre espiritual: Montserrat

La muntanya santa és un dels indrets més emblemàtics de Catalunya, que any rere any atrau milers de visitants i pelegrins procedents d'arreu del món. La singularitat de la muntanya, declarada parc natural, unida a la significació religiosa, espiritual i cultural del santuari de la Mare de Déu de Montserrat, ha convertit aquest lloc en una fita inexcusable dels pelegrins que inician el camí de Sant Jaume a Catalunya.

El centro espiritual: Montserrat

La montaña santa es uno de los lugares más emblemáticos de Cataluña, que año tras año atrae a miles de visitantes y peregrinos procedentes de todo el mundo. La singularidad de la montaña, declarada Parque Natural, unida a la significación religiosa, espiritual y cultural del santuario de la Virgen de Montserrat, ha hecho de este lugar un hito inexcusable de los peregrinos que inician el Camino de Santiago en Cataluña.

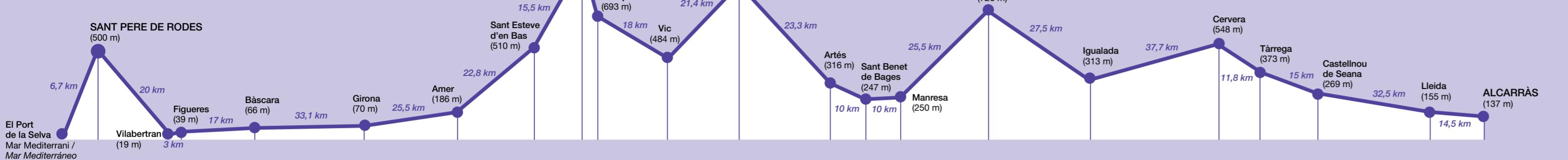

Campanar de la Seu Vella des del portal del Baluard, a Lleida / Campanario de la Seu Vella desde el portal del Baluard, en Lleida (Terres de Lleida)

Lleida Dominada per l'esplèndid conjunt arquitectònic de la Seu Vella, la capital de la "terra ferma" és l'última ciutat catalana que el caminant trobarà abans d'arribar a l'Aragó. Situada al pas del vell camí real d'Aragó, herència de la Via Augusta romana, Lleida atesora una rica tradició jacobea, i és també crujlla i lloc de trobada de gairebé totes les rutes catalanes que porten a Sant Jaume. Segons la tradició, fou el mateix apòstol, molt venerat a Lleida, qui va evangelitzar la ciutat.

Lleida Dominada por el espléndido conjunto arquitectónico de la Seu Vella, la capital de la terra ferma es la última ciudad catalana que el caminante encontrará antes de llegar a Aragón. Situada en el antiguo camino real de Aragón, herencia de la Vía Augusta romana, Lleida atesora una rica tradición jacobea, además de ser encrucijada y punto de encuentro de casi todas las rutas catalanas que conducen a Santiago. Según la tradición, fue el propio apóstol, muy venerado en Lleida, quien evangelizó la ciudad.

Sant Pere de Rodes - Montserrat - Alcarràs

Catalunya és cultura

Sant Pere de Rodes El camí de Sant Jaume es pot iniciar a la vora del mar, al moll del poble marinero del Port de la Selva, on un senzill monòlit marca el lloc simbòlic de sortida. Aquí comença la ruta que va de mar a mar, del Mediterrani al Atlàctic, del cap de Creus al cap de Finisterre. Les cases blanques i els carrers costeruts caracteritzen aquesta població, on conviden l'activitat tradicional de la pesca i el turisme. Amb l'entorn espectacular del Parc Natural del Cap de Creus, el pelegrí pot pujar a Sant Pere de Rodes pel camí de ronda, que després remunta la vall de Santa Creu per arribar fins al monestir. Juntament amb Santiago de Compostela, aquest petit monestir romànic va ser un dels llocs de pelegrinatge més destacats de l'occident europeu, gràcies al jubileu que li concedí el papa Urbà II. Els orígens de l'abadia es remunten al segle x; hi destaquen la gran església, amb la impressionant volta de canó de la nau central, la cripta que guardava les relíquies que el donaren tanta fama, el campanar de tres pisos i el claustre. A prop del monestir hi ha els vestigis del poble de Santa Creu de Rodes, molt vinculat al pelegrinatge medieval, del qual es conserva l'església preromànica de Santa Helena de Rodes.

Montserrat Muntanya mítica de Catalunya per excel·lència, declarada també parc natural, Montserrat és un dels grans centres espirituals d'Europa. El monestir atesora una rica tradició jacobea, exemplificada en el magnífic *Llibre Vermell de Montserrat*, un manuscrit del segle xiv que recull les cançons i rituals dels pelegrins i dóna fe de l'antiguitat dels camins de pelegrinatge. A més de la basílica que allotja la imatge romànica de la Moreneta, patrona de Catalunya, el monestir acoge a l'Escolania, una de les corals infantils més antigues d'Europa. També hi destaca el Museu de Montserrat, que conté obres de grans artistes com Caravaggio, El Greco, Rusiñol, Cases, Picasso o Dalí. Montserrat ha estat i és lloc de pas obligat dels pelegrins jacobea que han passat i passen per Catalunya.

-

Igualada Fundada cap a l'any 1000 al marge esquerre del riu Anoia, Igualada deu bona part del seu desenvolupament inicial al pas de l'històric camí real de Barcelona a Lleida, herència de la via romana que unia Barcino (Barcelona) amb Caesaraugusta (Saragossa). Hi destaca la basílica de Santa Maria, obra gòtica i renaixentista d'una sola nau voltada de dotze capelles laterals. Just al costat de la basílica hi ha la Farmàcia Bausil, fundada el segle xv, la més antiga d'Europa en funcionament. Als afers de la ciutat, en direcció a ponent, el pelegrí podrà gaudir de la vista que ofereix l'ermita de Sant Jaume Sesoliveres.

Cervera Les muralles que s'estenen per tot el costat oriental de la ciutat donen la benvinguda al pelegrí que accedeix a la ciutat des del GR-171; en arribar-hi per l'antiga N-II, el primer edifici monumental que troba el caminant és l'antiga Universitat de Cervera. Cal buscar després el carrer Major, que dóna entrada a la Cervera medieval, on destaquen l'església de Santa Maria, amb el campanar octogonal que singularitza la silueta de la ciutat, i l'edifici de la Paeeria o ajuntament. A Cervera cal observar els vitralls de l'església, amb iconografia jacobea, i passejar després pels carrers de Sabater, Estudiell i les Bruxes.

-

Tàrrega El magí camí entre Montserrat i Alcarràs, el camí de Sant Jaume arriba per l'avinguda de la Generalitat, que acaba a la plaça del Carme, coneguda popularment com "El Pati", centre neuràlgic de la capital de l'Urgell. Les petxines o vieies al-lusives al camí marquen el recorregut pel centre històric, pels carrers del Carme i Agoders, al llarg del qual s'observa el campanar i el Palau dels Marquesos de la Floresta, un antic hospital de pelegrins i gran obra civil del romànic català. En arribar a la plaça Major, presidida per la Creu del Pati, una magnífica creu de ferro gòtica, el pelegrí trobarà l'església neoclàssica de Santa Maria d'Alba.

Castellnou de Seana Aquesta petita població leidiana d'uns 700 habitants és el primer municipi del camí català de Sant Jaume que ha bastit un refugi exclusiu per a pelegrins; només cal disposar de la credencial per accedir-hi. Dins del poble destaca l'església parroquial de Sant Joan Baptista, del segle xii. Cap a Mollerussa el pelegrí es pot desviar per la variant ben senyalitzada que passa per Vila-sana i l'Ivars d'Urgell, que li permetrà gaudir del paisatge i l'entorn de l'estany d'Ivars, sortosament recuperat fa poques anys i convertit en lloc de gran interès natural i d'observació d'aus.

Bell-lloc d'Urgell Per aquí passava l'antiga via romana que comunicava Ilerda amb Barcino. La seva proximitat amb Lleida i la seva ubicació a ponent del Pla d'Urgell l'han convertit en un lloc de pas històric. A mig camí de Lleida està senyalitzat un desviament cap al petit poble d'Alcoleig, on es pot visitar l'església parroquial de Sant Miquel Arcàngel, una mostra de l'arquitectura barroca del segle xviii.

-

Lleida atesora una rica tradició jacobea. El pelegrí arriba a la capital de la "terra ferma" després de travessar el riu Segre pel Pont Vell i entrar al nucli històric per l'Arc del Pont, una antiga porta del vel recinte emmurallat, dins del qual hi ha monuments com el Palau de la Paeria –seu de l'Ajuntament–, la Catedral Nova –coneguda com a Seu Nova i considerada el primer edifici neoclàssic de Catalunya– i l'Hospital de Santa Maria, mostra destacada del gòtic civil català. A la confluència del carrer Major amb Cavallers, hi ha la capella de Sant Jaume del Peu del Romeu, presidida per una imatge de l'apòstol, que remet a la llegenda de l'espinà clavada al peu del sant. Sobre el turó que domina la ciutat hi ha la Seu Vella, l'antiga catedral de Lleida, sens dubte la joia arquitectònica del ponent català, presidida per l'imponent campanar octogonal de més de 70 metres d'alçada.

-

Alcarràs És l'últim poble del camí de Sant Jaume a Catalunya. En destaca l'església parroquial de la Mare de Déu de l'Assumpció, aixecada sobre els fonaments d'un antic castell, i l'Alzina Centenària, arbre monumental situat a la carretera que va de Valmanya a la partida de Coscollar, que ha crescut enmig del pla en la solitud més absoluta. El braç principal del camí de Sant Jaume per terres catalanes finalitza aquí, des d'on cal continuar en direcció a Fraga, anant sempre cap a ponent, resseguint els vestigis de l'històric camí real de l'Aragó.

Girona Dividida pel riu Onyar (el nucli antic queda a la dreta i la ciutat moderna a l'esquerra), Girona té uns centres d'interès que cal més d'un dia per conèixer-la. La catedral, amb la grandiositat de la seva nau central (la més amplia del gòtic europeu), l'inòdit claustre trapezoïdal del segle xii, la torre de Carlemany i el seu museu capitular, són llocs de visita imprescindible. El recorregut monumental es completa resseguint el camí de ronda de la ciutat, i el de Sant Jaume.

-

Vic Amb uns orígens que es remunten a la mitica Ausa ibero-romana, conserva un magnífic centre històric d'origen medieval amb edificis d'un gran interès artístic i arquitectònic. La ciutat va créixer dins del recinte emmurallat que encerclava els tres elements que l'han configurat: la catedral de Sant Pere amb el campanar romànic, a la part baixa, on hi ha també el magnífic Museu Episcopal; el castell del Montcada, a la part alta i edificat al voltant del temple romà, i la gran plaça del Mercadal, centre neuràlgic de la ciutat i de la comarca, que té una de les places porxades més boniques de Catalunya. Cada dimarts i cada dissabte s'hi pot viure el bullici del mercat tradicional.

-

L'Estanty Situat a l'altiplà del Moianès, aquest poble de muntanya esdevé un dels punts més elevats del camí de Sant Jaume. El nucli urbà s'emplaça al costat d'una petita plana on antigament hi havia un estany, dessecat a l'edat mitjana, però que es torna a formar en temps de pluges abundants. El poble té l'origen en l'antic monestir romànic de l'Estanty, declarat monument nacional l'any 1931; és un conjunt monumental d'un gran equilibri, originari del segle xii i configurat per la sobria església de Santa Maria, el claustre i les edificacions annexes, que allotgen un petit museu.

-

Manresa Després de passar pel monestir de Sant Benet de Bages, el camí arriba a Manresa, vella ciutat industrial, situada al cor de Catalunya. La ruta jacobea coincideix aquí amb el camí de l'abat Oliba, punt neuràlgic també de la ruta ignasiiana europea. A Manresa s'hi poden admirar edificacions medievals i casals barrocs, juntament amb fàbriques i palauets modernistes. Entre els punts d'interès turístic destaquen la basílica gòtica de Santa Maria de la Seu, el complex barroc de la Cova de Sant Ignasi, el nucli antic amb la plaça de Sant Domènec i el parc de l'Agulla, des d'on s'obté una panoràmica impressionant sobre la muntanya de Montserrat.

Sant Pere de Rodes El camí de Sant Jaume es pot iniciar a la vora del mar, al moll del poble marinero del Port de la Selva, on un senzill monòlit marca el lloc simbòlic de sortida. Aquí comença la ruta que va de mar a mar, del Mediterrani al Atlàctic, del cap de Creus al cap de Finisterre. Les cases blanques i els carrers costeruts caracteritzen aquesta població, on conviden l'activitat tradicional de la pesca i el turisme. Amb l'entorn espectacular del Parc Natural del Cap de Creus, el pelegrí pot pujar a Sant Pere de Rodes pel camí de ronda, que després remunta la vall de Santa Creu per arribar fins al monestir. Juntament amb Santiago de Compostela, aquest petit monestir romànic va ser un dels llocs de pelegrinatge més destacats de l'occident europeu, gràcies al jubileu que li concedí el papa Urbà II. Els orígens de l'abadia es remunten al segle x; hi destaquen la gran església, amb la impressionant volta de canó de la nau central, la cripta que guardava les relíquies que el donaren tanta fama, el campanar de tres pisos i el claustre. A prop del monestir hi ha els vestigis del poble de Santa Creu de Rodes, molt vinculat al pelegrinatge medieval, del qual es conserva l'església preromànica de Santa Helena de Rodes.

Montserrat Muntanya mítica de Catalunya per excel·lència, declarada també parc natural, Montserrat és un dels grans centres espirituals d'Europa. El monestir atesora una rica tradició jacobea, exemplificada en el magnífic *Llibre Vermell de Montserrat*, un manuscrit del segle xiv que recull les cançons i rituals dels pelegrins i dóna fe de l'antiguitat dels camins de pelegrinatge. A més de la basílica que allotja la imatge romànica de la Moreneta, patrona de Catalunya, el monestir acoge a l'Escolania, una de les corals infantils més antigues d'Europa. També hi destaca el Museu de Montserrat, que conté obres de grans artistes com Caravaggio, El Greco, Rusiñol, Cases, Picasso o Dalí. Montserrat ha estat i és lloc de pas obligat dels pelegrins jacobea que han passat i passen per Catalunya.

Igualada Fundada cap a l'any 1000 al marge esquerre del riu Anoia, Igualada deu bona part del seu desenvolupament inicial al pas de l'històric camí real de Barcelona a Lleida, herència de la via romana que unia Barcino (Barcelona) amb Caesaraugusta (Saragossa). Hi destaca la basílica de Santa Maria, obra gòtica i renaixentista d'una sola nau voltada de dotze capelles laterals. Just al costat de la basílica hi ha la Farmàcia Bausil, fundada el segle xv, la més antiga d'Europa en funcionament. A les afors de la ciutat, en direcció a ponent, el pelegrí podrà gaudir de la vista que ofereix l'ermita de Sant Jaume Sesoliveres.

Cervera Les muralles que s'estenen per tot el costat oriental de la ciutat donen la benvinguda al pelegrí que accedeix a la ciutat des del GR-171; en arribar-hi per l'antiga N-II, el primer edifici monumental que troba el caminant és l'antiga Universitat de Cervera. Cal buscar després el carrer Major, que dóna entrada a la Cervera medieval, on destaquen l'església de Santa Maria, amb el campanar octogonal que singularitza la silueta de la ciutat, i l'edifici de la Paeeria o ajuntament. A Cervera cal observar els vitralls de l'església, amb iconografia jacobea, i passejar després pels carrers de Sabater, Estudiell i les Bruxes.

-

Tàrrega A media camí entre Montserrat i Alcarràs, el camí de Santiago passa per les Terres de Lleida i de les Terres de Lleida, Catalunya se situa al nord-est de la península Ibèrica, a la confluència de dues grans regions biogeogràfiques europees, l'euroiberiana i la mediterrània, que li conferencen una particular i atractiva riquesa natural. Els nombrosos parcs i reserves naturals i els més de vint espais d'interès ornitològic que s'estenen al llarg del país són mostra de la seva gran diversitat biològica.

Per a més informació: <http://actinatura.catalunya.com>

Catalunya és natura
Catalunya és natura

Des dels cims més alts dels Pirineus fins a les cales més recòndites del Mediterrani, passant per les planes de l'interior o els paratges naturals del Delta de l'Ebre i de les Terres de Lleida, Catalunya se situa al nord-est de la península Ibèrica, a la confluència de dues grans regions biogeogràfiques europees, l'euroiberiana i la mediterrània, que li conferencen una particular i atractiva riquesa natural. Els nombrosos parcs i reserves naturals i els més de vint espais d'interès ornitològic que s'estenen al llarg del país són mostra de la seva gran diversitat biològica.

Per a més informació:

<http://actinatura.catalunya.com>

Per a més informació: <http://gastronomia.catalunya.com>

Catalunya és gastronomia
Catalunya és gastronomia

El reconeixement gastronòmic de Catalunya ve avalat no només pels segles de tradició, la seva predisposició per l'avantguardia i el prestigi internacional de 45 restaurants catalans, sinó també per la important tasca que fan els seus 17 col·lectius de cuina, unes entitats que agrupen més de 200 restaurants compromesos a oferir una cuina arraigada al territori. Aquest bon "saber fer" als fogons i la gran qualitat de la producció, transformació i elaboració autòctona (amb 16 denominacions d'origen de productes com el vi, el cava i l'oli d'oliva) han posicionat Catalunya entre les principals destinacions gastronòmiques del món.

Per a més informació:

<http://gastronomia.catalunya.com>

Catalunya és accessibilitat
Catalunya és accessibilitat

Actualment amb 21 destinacions accessibles repartides pel territori, les persones amb discapacitat poden gaudir de la nostra història, els nostres recursos naturals, etc. El camí de Sant Jaume a Catalunya pretén facilitar informació i eines perquè les persones amb mobilitat reduïda o algun tipus de discapacitat també hi tinguen accés.

Per a més informació:

<http://camidesantjaumeperathom.cat>

Catalunya es naturaleza
Cataluña es naturaleza

Desde las cumbres más altas de los Pirineos hasta las calas más recónditas del Mediterráneo, pasando por los llanos del interior o los parajes naturales del delta del Ebro y de las Terres de Lleida, Cataluña se sitúa en el noreste de la Península Ibérica, en la confluencia de dos grandes regiones biogeográficas europeas, la euroiberiana y la mediterránea, que le confieren una particular y atractiva riqueza natural. Los numerosos parques y reservas naturales y los más de 20 espacios de interés ornitológico que se extienden a lo largo y ancho del país son muestra de su gran diversidad biológica.

Para más información:

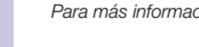
<http://actinatura.catalunya.com>

Cataluña es gastronomía
Cataluña es gastronomía

El reconocimiento gastronómico de Cataluña viene avalado no solo por siglos de tradición, una predisposición para la vanguardia y el prestigio internacional de 45 restaurantes catalanes, sino también por la importante labor de sus 17 colectivos de cocina, unas entidades que agrupan a más de 200 restaurantes comprometidos en ofrecer una cocina arraigada al territorio. Esta buena "saber hacer" en los fogones y la gran calidad de la producción, transformación y elaboración autóctona (con 16 denominaciones de origen de productos como el vino, el cava y el aceite de oliva) han situado a Cataluña entre los principales destinos gastronómicos del mundo.

Para más información:

<http://gastronomia.catalunya.com>

Cataluña es accesibilidad
Cataluña es accesibilidad

Actualmente con 21 destinos accesibles repartidos por el territorio, las personas